

Elämää 24/7 yhteiskunnassa

”Minun sydämeni näantyy kaipauksesta, kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille. Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon, kun tulen elävän Jumalan eteen.” (Ps. 84:3.)

Avaintekstit:

1. Moos 2:1-3;
Jer. 45:1-5;
2. Moos. 20:11;
2. Sam. 7:12;
Mark. 6:30-32;
1. Moos. 4:1-17.

Tik tak, tik tak, tik tak. Kello tikitti tasaisen armottomasti. Sapatin alkuun oli enää kaksi tuntia. Mary huokaisi tarkastellessaan pientä kotiaan. Lasten leluja lojui pitkin olohuonetta; keittiö oli kaaoksessa; perheen kuopus Sarah makasi kuumeessa vuoteessaan ja Mary oli luvannut olla huomenna tervehdimässä sisääntulijoita heidän seurakunnassaan, joten heidän pitäisi lähteä kirkkoon puoli tuntia normaalia aikaisemmin. *Kunpa saisin huomenna kokea edes hetken rauhaa*, Mary ajatteli kaihoisasti.

Samaan aikaan kaupungin toisella puolella Josh, Maryn aviomies, seisoj kassajonossa valmiina maksamaan viikon ruokaostokset. Liikenne oli ollut jälleen painajaismaista. Kassajonot olivat pitkiä. Kaikki tuntuivat olevan ostoksilla samaan aikaan. *Kaipaam lepoa, en voi jatkaa tällä tavalla*, Josh valitti mielessään. *Elämällä täytyy olla enemmän annettavaa kuin tämä.*

Elämäämme hallitsevat ruuhka-ajat, työajat, lääkärintarkastukset, virtuaali-neuvottelut, ostosten tekemiset ja koulun toiminta. Käytännempä julkisia kulkuvälineitä, ajammepa pikku skootteria tai tila-autoa, jolla kuljetamme perhettämme ympäriinsä, jatkuva osallistuminen ympäröivän maailman toimintaan uhkaa hukuttaa alleen sen, mikä on todella tärkeää.

Miten löydämme lepoa niin monenlaisen touhun ja hyörinnän keskellä?

Tämä tutkistelu on sapatiksi 3.7.2021

UUPUNEITA JA LOPEN VÄSYNEITÄ

Lue 1. Moos. 2:1-3. Miksi Jumala loi lepopäivän ennen kuin kukaan ehti väsyä?

Jo ennen kuin ihmiskunta ehti kiiruhtaa itseaikaansaadun stressielämänsä pariin, Jumala asetti merkin, jolla ravistella muistiamme. Tämä päivä olisi aikaa pysähtyä ja tietoisesti nauttia elämästä; päivä, jolloin saisi vain olla eikä tarvitsisi suorittaa; päivä, jolloin saisi erityisesti juhliä Luojaa ja nauttia hänen hyvistä lahjoistaan.

Tämä ei ollut kertaluontoinen kutsu, joka vanheni Eedenistä karkottamisen myötä. Jumala halusi varmistaa, että hänen kutsunsa kestäisi ajan testin, joten heti alusta alkaen hän punoi sapatin levon ajan kankaaseen. Kutsu käydä levollisesti juhlimaan luomista toistuisi joka seitsemäs päivä, kerta toisensa jälkeen.

Voisi kuvitella, että kaikkien työtä säästävien laitteittemme ansiosta olisimme fyysisesti vähemmän väsyneitä kuin ihmiset kaksisataa vuotta sitten. Levosta tuntuu kuitenkin olevan nykyäänkin pulaa. Jopa hetket, jolloin emme tee työtä, me käytämme vimmattuun toimintaan. Tuntuu kuin olisimme aina jollakin tapaa jäljessä; riippumatta siitä kuinka paljon saamme aikaiseksi, aina löytyy lisää tehtävää.

Tutkimukset osoittavat, että saamme nykyään vähemmän unta ja monet ovat vahvasti riippuvaisia kofeiinista jaksakseen säilyttää tahtinsa. Nopeammista puhelimesta, tietokoneista ja internetyhteyksistä huolimatta meillä ei silti tunnu koskaan olevan riittävästi aikaa.

Miksi lepääminen on niin tärkeää? Mark. 6:31; Ps. 4:9; 2. Moos. 23:12; 5. Moos. 5:14 ja Matt. 11:28.

Meidät luonut Jumala tiesi, että me tarvitsisimme fyysistä lepoa. Hän loi aikaan tiettyjä syklejä - yön ja sapatin - joiden ansiosta me saisimme mahdollisuuden fyysiseen lepoon. Kun tunnustamme Jeesusken elämämme Herraksi, meidän tulee samalla ottaa vakavasti velvollisuutemme järjestää aikaa levolle. Sapattikäsky ei ole vain ehdotus. Se on käsky.

Entä kiireinen elämämme? Mitä voimme tehdä, jotta voisimme paremmin kokea fyysistä ja hengellistä lepoa, jota Jumala haluaa meidän saavan?

PUHTI POISSA

Unen puute ja liiallisesta fyysisestä rasituksesta johtuva uupumus ovat todellisia ongelmia. Vielä huolestuttavampaa on se, kun meiltä on tunnepuolella puhti poissa ja olemme emotionaalisesti tyhjiä. Jos tunnepuolen koettelemuksiin lisätään vielä univaje, voimme lannistua pahan kerran.

Baruk, Jeremian kirjuri, tunsikin varmaankin usein olonsa juuri tällaiseksi Jerusalemin viimeisten myrskyisten vuosien aikana ennen babylonialaisten tuomaa kaaosta, kärsimystä ja tuhoa.

Lue Jer. 45:1-5. Kirjoita lyhyt diagnoosi Barukin emotionaalisesta terveydentilasta.

Miltä tuntuisi, jos Jumala lähettäisi sinulle juuri sinua varten räätälöidyn sanoman? Baruk sai viestin suoraan Jumalan valtaistuinsalista (Jer. 45:2). Tämä tapahtui ”Juudan kuninkaan Jojakimin – neljäntenä hallitusvuotena” eli noin vuonna 605 tai 604 eKr. Saamme Jer. 45:3 hyvän tiivistelmän siitä, miltä ihmisistä tuntuu, kun heiltä on puhti poissa.

Sen perusteella, mitä Raamattu kertoo tuosta ajasta, Barukin valitukset eivät olleet vain pinnallista voivottelua. Hänellä oli hyvät perusteet tuntee olonsa masentuneeksi ja emotionaalisesti uupuneeksi. Tuohon aikaan tapahtui paljon pahoja asioita, ja lisää oli tulossa.

Miten Jumala reagoi tuohon? Lue Jer. 45:4, 5.

Jumalan vastaus muistuttaa meitä siitä, että Jumalan kärsimyksen ja tuskan on täytynyt olla valtavasti suurempi kuin Barukin. Jumala oli rakentanut Jerusalemin ja nyt hän oli hajottamassa sitä; hän oli istuttanut Israelin viinitarhakseen (Jes. 5:1-7) ja nyt hän oli repimässä sitä irti ja viemässä pakosiirtolaisuuteen. Herra ei olisi halunnut tätä kansalleen, mutta näin oli käytävä, sillä kansa oli kapinoinut häntä vastaan.

Barukille loisti kuitenkin valoa tunnelin päässä. Jumala säästäisi Barukin elämän – jopa hävityksen ja pakkosiirtolaisuuden keskellä.

Millä tavoin voimme yleisellä tasolla soveltaa Jumalan Barukille antamaa sanomaa itseemme?

**LEVON
MÄÄRI-
TELMÄ
VANHASSA
TESTAMEN-
TISSA**

Levon teema löytyy kaikkialta Raamatusta. Vaikka Jumala loi meidät aktiivisiksi toimijoiksi, aktiivisuuttamme täytyy rytmittää levolla.

Heprealainen Vanha testamentti sisältää useita lepoon viittaavia käsitteitä. Kuvauksessa, jossa Jumala lepää heti luomisen jälkeen (1. Moos. 2:2, 3), käytetään verbiä *šābat*, joka tarkoittaa 'lakata työskentelemästä, levätä, pitää loma'. Se on verbimuoto substantiivista "sapatti". Samaa verbiä käytetään 2. Moos. 5:5 muodossa, joka tarkoittaa vapaa-päivän viettämistä. Vihainen farao syyttää Moosesta siitä, että tämä päästäisi israelilaiset lepäämään heidän työstään.

Neljännän käskyn viittaus Jumalan lepäämiseen sapattina ilmaistaan heprean kielessä verbillä *nūah* (2. Moos. 20:11; 5. Moos. 5:14). Samaa lepäämistä tarkoittavaa sanaa käytetään Job 3:13, ja hieman kuvainnollisemmin 4. Moos. 10:36, jossa kerrotaan liitonarkun pysähtymisestä. 2. Kun. 2:15 (RK 2012) havaittiin, että "Elian henki lepää Elisan yllä".

Yksi tärkeä lepoa kuvaileva verbi on *šāqaṭ*, 'olla levossa, suoda helpotus, olla hiljaa'. Sitä käytetään Joos. 11:23, jossa kuvaillaan maan lepäämistä sodasta Joosuan valloitettua maan. Joosuan ja Tuomarien kirjoissa sanalla viitataan usein rauhaan.

Myös verbiä *rāga'* käytetään kuvaamaan lepoa. 5. Moosoksen kirjan tottelemattomuudesta varoittavassa tekstissä Jumala sanoo, etteivät israelilaiset löydä lepoa karkotettuina (5. Moos. 28:65). Sama verbi esiintyy sellaisessa muodossa Jer. 50:34, jossa kuvaillaan Herran kykyä tarjota lepoa.

Lue 5. Moos. 31:16 ja 2. Sam. 7:12. Millaisesta levosta jakeissa puhutaan?

Jakeissa käytetään *šākab*-verbiä, joka tarkoittaa 'maata, nukku'. Jumala lupaa liittosuhteessa Daavidille, että kun "päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepäät isiesi luona, minä asetan hallitsemaan sinusta polveutuvan suvun" (2. Sam. 7:12).

Tämä (ei kattava) lista heprean lepoa tarkoittavista verbeistä auttaa ymmärtämään, ettei teologinen käsityksemme levosta liity vain yhteen tai kahteen sanaan. Me lepäämme sekä yksin että yhdessä. Lepo vaikuttaa meihin fyysisesti, sosiaalisesti ja emotionaalisesti, eikä lepo rajoitu vain sapattiin.

Miksi on lohdullista tietää, että kuolleet ovat ainakin toistaiseksi levossa?

LEPO UUDESSA TESTAMEN- TISSA

Uudessa testamentissa lepäämisestä käytetään usein verbiä *anapauō*, 'levätä, rentoutua, virkistäytyä'. Tätä sanaa käytetään Jeesuksen kuuluisassa lausunnossa: "Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon." (Matt. 11:28.) Tällä voidaan viitata fyysiseen lepoon (Matt. 26:45). Loppuvertehdyksessään korinttilaisille Paavali iloitsee siitä, että sai vieraita, jotka virkistivät hänen henkeään (1. Kor. 16:18).

Toinen verbi, jolla ilmaistaan lepäämistä, on *hēsukhazō*. Se kuvailee opetuslasten sapatin lepoa Jeesuksen levätessä haudassa (Luuk. 23:56). Verbillä ilmaistaan myös rauhallisen elämän viettoa (1. Tess. 4:11) sekä joskus sitä, että ihmisellä ei ole vastaväitteitä ja siksi hän on hiljaa (Ap. t. 11:18).

Kun Heprealaiskirjeessä kuvataan sitä, miten Jumala lepäsi sapatina (Hepr. 4:4), siinä käytetään kreikan verbiä *katapauō*, 'lakata tekemästä, saattaa lepoon, levätä'. Samaa sanaa käytettiin myös Vanhan testamentin kreikankielisessä käännöksessä, Septuagintassa. Uudessa testamentissa sana esiintyy erityisesti Heprealaiskirjeen luvussa 4.

Lue Mark. 6:30-32. Miksi Jeesus kehotti opetuslapsia lepäämään, vaikka heillä oli hyvät evankelioimismahdollisuudet meneillään? Huomioi laajempi asiayhteys.

"Lähtekää mukaani johonkin yksinäiseen paikkaan, niin saatte vähän levähtää." (Mark. 6:31.) Ilmaus on käskymuodossa. Jeesus on huolissaan opetuslastensa fyysisestä ja emotionaalista hyvinvoinnista. He ovat juuri palanneet laajamittaiselta evankelioimismatkalta, jonne Jeesus oli lähettänyt heidät kaksittain (Mark. 6:7). Mark. 6:30 kuvailee, miten opetuslapset palaavat innostuneina matkaltaan. He haluavat kertoa voitoistaan ja tappioistaan Jeesukselle, joka kuitenkin kutsuu heitä ensin lepäämään. Markus selittää: "Ihmisiä näet tuli ja meni koko ajan, eivätkä opetuslapset ehtineet edes syödä." (Mark. 6:31.) Opetuslapsillakin oli haastetta siinä, että he upoutuivat niin täysin Jumalan työhön, että heistä tuli kiireisiä. Jeesus muistuttaa, että meidän tulee huolehtia terveydestämme ja emotionaalisesta hyvinvoinnistamme niin, että sisällytämme elämäämme säännöllisiä levon hetkiä.

Miten voit helpottaa kenen tahansa sellaisen osaa, jonka näet uupuvan Herran työssä?

LEVOTON VAELTAJA

Lue 1. Moos. 4:1-12. Mikä teki Kainista levottoman vaeltajan (1. Moos. 4:12) maan päällä?

Raamatun teksti ei selvästi kerro, miksi Jumala kunniotti Abeelin uhria, mutta ei kunniottanut Kainin uhria (1. Moos. 4:4, 5). Me kuitenkin tiedämme miksi. "Kain tuli Jumalan luo nappisten ja mielessään epäillen luvattua uhria ja uhritoimitusten tarpeellisuutta. Hänen uhrilahjansa ei ilmaissut mitään synnin katumusta. Hänestä tuntui, samoin kuin monista nykyään, että Jumalan tarkan suunnitelman noudattaminen olisi vain heikkouden tunnustamista, koska sen mukaan oli turvauttava pelkästään hänen pelastukseensa ja luvattun Vaaptajan suorittamaan sovituksen. Hän halusi mieluummin olla riippumaton ja luottaa vain itseensä ja omiin ansioihinsa." (1AO 55.)

Kun Jumala sanoi, että Kainista tulisi pakolainen maan päällä, tämä ei tarkoittanut, että Jumala tekisi hänestä sellaisen, vaan se oli pikemminkin Kainin synnillisten tekojen ja tottelemattomuuden seurausta. Kun Kain ei löytänyt lepoa Jumalassa, hän sai havaita, ettei hän kyennyt löytämään sitä mistään muualtakaan, ei ainakaan todellista lepoa.

Heprean kielen sana, joka on käännetty 'katsoi suopeasti' (1. Moos. 4:4) voitaisiin kääntää myös 'katsoi tarkasti', 'punnitsi huolella'. Jumalan huolellisen ja tarkan katsomisen kohteena ei ole niinkään uhri itsessään, vaan pikemminkin uhraajan asenne. Kainin hedelmäuhrin hylkääminen ei ollut arvaamattoman Jumalan mielivaltainen oikku, vaan kuvasi pikemminkin prosessia, jossa Jumala tarkkaan harkitsi ja punnitsi uhrin tuojan luonteen, asenteet ja motiivit. Se on hyvä esimerkki tutkivasta tuomiosta.

Lue 1. Moos. 4:13-17. Kuvaile Kainin reaktioita Jumalan tuomioon.

Kun yritämme paeta Jumalan läsnäoloa, meistä tulee levottomia. Yritämme täyttää jumalallisen armon kaipauksemme erilaisilla asioilla, ihmissuhteilla tai ylikireisellä elämällä. Kain alkoi rakentaa hallitsijasukua ja kaupunkia. Molemmat ovat suuria saavutuksia ja kertovat päättävyydestä ja energiasta, mutta jos kyseessä on jumalaton dynastia ja kapinallinen kaupunki, ne eivät lopulta johda mihinkään.

KERTAUS

Lisääaineisto: ”Rabbiinien mielestä uskonnon ydin oli olla aina vilkkaassa toiminnassa. He olivat riippuvaisia joistakin ulkonaisista muodoista osoittaakseen erinomaista hurskautaan. Näin he erottivat sielunsa Jumalasta ja sulkeutuivat itsettyytyväisyyteensä. Sama vaara uhkaa vieläkin. Kun toiminta lisääntyy ja ihmiset saavuttavat menestystä tehdessään Jumalan työtä, on vaara luottaa ihmisten suunnitelmiin ja menetelmiin. Olemme taipuvaisia rukoilemaan vähemmän ja omistamaan vähemmän uskoa. Opetuslasten tavoin olemme vaarassa unohtaa riippuvaisuutemme Jumalasta ja koetamme tehdä toimeliaisuudestamme pelastajamme. Meidän on alituisesti katsottava Jeesukseen käsittäen, että hänen voimansa tekee työn. Samalla kun innokkaasti työskentelemme kadotettujen pelastamiseksi, meidän on myös otettava aikaa mietiskelyyn, rukoukseen ja Jumalan sanan tutkimiseen. Vain ahkerasti rukoillen suoritettu ja Kristuksen ansiolla pyhitetty työ on lopulta osoittautuva tehokkaaksi edistämään hyvää.” (4AO 312.)

Keskustelunaiheita:

1. Jatkuva paine siitä, että saa kaiken pysymään hallinnassa, että on itse kaiken aikaa saatavilla (fyysisesti tai virtuaalisesti) ja että pyrkii elämään ihanteiden mukaan, jotka eivät ole realistisia eivätkä Jumalan asettamia, voi sairastuttaa ihmisiä sekä emotionaalisesti, fyysisesti että hengellisesti. Miten seurakunnastamme voi tulla paikka, joka toivottaa tervetulleiksi uupuneita ja väsyneitä ihmisiä, jotka kaipaavat lepoa?

2. Onko mahdollista, että olemme liian kiireisiä jopa siinä, että teemme hyviä asioita Jumalalle? Miettikää Mark. 6:30-32 esitettyä kertomusta Jeesuksesta ja hänen opetuslapsistaan. Keskustelkaa siitä, miten voitte soveltaa kertomusta omaan elämäänne.

3. Vuonna 1898 rikottiin eräs nopeusennätys. Joku onnistui ajamaan autoa yli 63 kilometrin tuntinopeudella ja selvisi siitä vielä hengissä! Tänä päivänä autot kulkevat tietysti paljon nopeammin. Lähes kaikki mitä teemme tänä päivänä voidaan tehdä nopeammin kuin menneinä aikoina, ja silti, mitä? Silti tunnemme itsemme kiireisiksi eikä meille jää tarpeeksi aikaa levolle. Mitä tämä kertoo ihmisen perusluonteesta ja siitä, miksi Jumala näki levon niin tärkeäksi, että antoi siitä jopa käskyn?